

Editorial

Inflace v odpadovém hospodářství

Nárůst cen služeb v odpadovém hospodářství pro rok 2006 bude nižší než byl tento rok. Jejich navýšení se očekává pouze v úrovni 7 až 9 %. Česká asociace odpadového hospodářství, která sdružuje většinu soukromých firem v tomto oboru u nás, před rokem poprvé spočítala a publikovala index inflace v odpadovém hospodářství. Jeho zveřejnění mělo široký kladný ohlas nejen u odpadářských firem, ale především u jejich zákazníků, neboť jim konečně dalo pocit jistoty při uzavírání smluv na příští rok.

Proto valná hromada ČAOH rozhodla spočítat a publikovat očekávaný index inflace v odpadovém hospodářství i pro rok 2006, byť nárůst nákladů na služby v odpadovém hospodářství již nebude tak vysoký, jako v tomto roce, kdy byl ovlivněn i zvýšením poplatků na skládkách. Výpočet vychází z váženého průměru nárůstu spotřebitelských cen, mezd, cen pohonných hmot a odpadových nádob. Růst spotřebitelských cen přitom vychází z inflačního cíle ČNB pro rok 2006 se středem ve výši 3 %, mzdové navýšení je uvažováno proto jen mírně nad očekávanou inflací, tedy na úrovni 4 %.

U indexů cen pohonných hmot a odpadových nádob výpočet vychází z jejich dosavadního vývoje od srpna 2004 jen do srpna 2005, kdy se ceny pohonných hmot zvýšily jen o přibližně 20 %, (přičemž ale hned za prvních 5 dní v září se razantně zvýšily o dalších 6 %), a ceny odpadových nádob (přes nárůst cen železa o 60 % a nezanedbatelné zvýšení cen plastů) se také zatím zvedly jen o 5 %, takže tyto výpočty pro rok 2006 je nutné považovat opravdu za minimální.

Z výše uvedeného vyplývá, že u činností, kde převažuje sběr, svoz a doprava a které jsou tudíž více zatíženy dosavadním zvyšováním cen železa, plastů a pohonných hmot, lze očekávat index inflace ve výši až 9 %, pro ostatní služby v odpadovém hospodářství by se valorizace pro rok 2006 měla pohybovat na úrovni minimálně 7 %.

JUDr. Ing. Petr Měchura, výkonný ředitel ČAOH

V časopise Odpady č. 10 naleznete také výpočet, jakým byl oborový index cen získán.

Odpady

Vláda je neutrální k novele odpadového zákona

Vláda zaujala neutrální postoj k poslanecké novele, která má zjednodušit nakládání s recyklovatelným odpadem.

Přijetí předpisu, o kterém bude bez ohledu na názor kabinetu rozhodovat parlament, pomůže podle ekologů například rozumně využívat kompost. Návrh nově definuje, kdy se odpad znovu stává surovinou.

Sběrový papír, skleněné střeby, plasty nebo šrot, který je upraven pro další výrobu, nebudou zpracovatelé muset evidovat a skladovat jako odpad, předpokládá návrh. Předloha upravuje také nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Podle autorů by měla pomoci k tomu, aby se

tento odpad více využíval a méně ukládal na skládky.

Otázka definice druhotné suroviny je aktuální od 90. let 20. století nejen v Česku, ale v celé Evropě. Zájem na tom, aby se vedlejší produkt, který může znovu vstoupit do výroby, nepovažoval za odpad, mají hlavně zpracovatelské firmy. Proti jsou někteří ekologové.

Současný zákon druhotnou surovinu od odpadu jasně neodlišuje. Novela rovněž stanovuje novou povinnost pro podnikatele, kteří sbírají a zpracovávají vraky aut. Měli by se podle ní zapojit do databáze sledující pohyb vybraných autovraků.

Konference ODPADY a PODNIKY

se koná 10. listopadu 2005 od 9.30 hod.
v Konferenčním sále
Kongresového centra Praha

Tematický rámec konference:

- Evropská teorie a praxe (IPPC, IRZ, nová chemická legislativa REACH)
- Plány odpadového hospodářství původců (metodické vedení a legislativní otázky, pohled krajského úřadu...)
- Servisní služby v odpadovém hospodářství (financování projektů pro odpadové hospodářství, certifikace, kolektivní systémy pro zpětné odběry)

Uzávěrka přihlášek je 31. října 2005.

Více informací:

www.ihned.cz/odpadovedny
seminare@economia.cz
tel. 233 071 431

9. Mezinárodní veletrh obnovy materiálů, energie a udržitelného rozvoje

26.-29. října 2005
Výstaviště Rimini, Itálie

přímá linka pro vystavovatele, informace,
vstupenky: Ing. Jan Voda, tel.: 224 312 163
e-mail: j.voda@ics-prague.cz
www.ecomondo.it

Elektrovýrobky již v řadě obchodů podražily

Lidé, kteří se v těchto dnech vydají na nákup elektrovýrobků, musí počítat s tím, že v řadě obchodů již zaplatí za toto zboží až o několik stovek korun více. První obchodníci totiž k elektrospotřebičům začali účtovat takzvaný recyklační poplatek, ze kterého bude podle novely zákona o odpadech financován systém sběru a likvidace vysloužilých elektrospotřebičů. Nejvyšší je poplatek u lednic, a to 420 Kč. Několikakorunový poplatek se naopak účtuje u mobilních telefonů.

Výrobci mají podle novely odpadového zákona od 13. srpna povinnost zajistit zpětný odběr, zpracování a odstranění starých elektrospotřebičů. Náklady na tento systém má pokrýt recyklační poplatek, který je uveden odděleně od ceny zakoupeného výrobku a poslouží na likvidaci zboží vyrobeného do 13. srpna.

Navíc musejí výrobci a dovozci do ceny nových spotřebičů vyrobených po tomto datu zahrnout i náklady na jejich budoucí likvidaci,

což zvýší cenu výrobků až o několik procent. Recyklační poplatky začali od začátku září k cenám velkých a malých domácích spotřebičů účtovat klíčoví dovozci a výrobci sdružení ve společnosti Elektrowin.

Většina obchodníků se k možnosti, že by o recyklační poplatek či nárůst cen spotřebičů snížili své marže, zatím staví spíše odmítavě. Tvrdí, že kvůli silnému konkurenčnímu boji na poli domácích elektrospotřebičů mají malé marže a jejich další snížení si nemohou dovolit.

Elektrovýrobky s recyklačním poplatkem již prodává například síť specializovaných prodejen Euronics.

Obchodní řetězec Tesco

dosud prodává elektrospotřebiče bez recyklačních poplatků. Podobně jsou na tom hypermarkety Hypernova.

Cenu elektrovýrobků zvýší i takzvaný neviditelný poplatek, který bude použit na financování sběru a likvidace elektrospotřebičů uvedených na trh po 13. srpnu.

Primátor je proti recyklaci pryže v Ústí nad Labem

Ústecký primátor Petr Gandalovič (ODS) je kategoricky proti výstavbě linky na recyklaci pryžového odpadu z EU v Ústí nad Labem.

Linku s kapacitou 20 tisíc tun odpadu ročně, který vzniká při výrobě pneumatik před jejich vulkanizací, chce v ústecké části Neštětice postavit za několik milionů korun firma Gum-Tec z Opočna na Rychnovsku.

„Ústí nad Labem není vhodné k tomu, aby se stalo centrem recyklace gumového odpadu z poloviny EU,“ řekl Gandalovič. Zdůraznil, že město se nebrání investorům s moderními technologiemi. Záměr se nelíbí ani řadě neštětických obyvatel včetně starostky obvodu Milošlavy Válkové (ODS). Areál Tonasa Neštětice,

kde by recyklační linka měla stát, je podle nich velmi blízko obytné zástavbě. Lidé mají obavu ze zhoršení životního prostředí v bez-

prostřední blízkosti svých domovů kvůli dalšímu nárůstu automobilové dopravy a provozu linky. Do konce týdne se veřejnost může se záměrem recyklace pryžového odpadu v Tonasu seznámit na odboru životního prostředí ústeckého magistrátu. Současně zde může odevzdat své připomínky.

Z 20 tisíc tun odpadu oddělí linka zhruba 5600 tun ocelového lana, 2600 tun gumového

granulátu a 800 tun textilu. Guma se vrátí do výroby, kov půjde do sběru a textil se někde spálí, popřípadě nabídne někomu jinému k využití. Linka vytvoří 20 pracovních míst.

Drtiče odpadu – dopravníky – indikátory a separátory kovů

Kompletní linky na zpracování odpadů

Navštivte nás na MSV v Brně

3. - 7. října 2005

pavilon G1, stánek 27

ODES, s.r.o., Jaroměř,

tel.: 491 815 038, fax: 491 815 064

odes@odes.cz, www.odes.cz

Krátce

Pražský magistrát chce zvýšit tříděný sběr nápojových kartonů

Pražský magistrát chce zvýšit tříděný sběr kartonů od nápojů, který zahájila už loni na podzim. Do konce roku mají být popelnice na tyto kartony na třetině ze zhruba 1200 pražských míst, kde se tříděný odpad sbírá. Popelnice na kartony se objeví tam, kde se očekává, že je budou lidé nejvíce využívat.

Svozová firma potvrzuje index ČAOH

Společnost van Gansewinkel oznámila, že očekává nárůst cen v odpadovém hospodářství na úrovni indexu České asociace odpadového hospodářství. Předseda představenstva společnosti Pavel Iványi řekl: „Očekáváme, že nárůst cen služeb v oblasti nakládání s odpady v roce 2006 bude nižší, než byl letos, kdy byl ovlivněn i zvýšením poplatků na skládkách.“

V Liberci bude do pěti let dvakrát více nádob na tříděný odpad

Téměř dvakrát více nádob na tříděný odpad než nyní bude v Liberci v roce 2010. Počet kontejnerů pro plastové láhve, pro sklo i pro papír stoupne na 400. Do tří let přibudou rovněž dvě místa pro přijímání nebezpečných odpadů.

Nový ředitel divize Elektroodpad

Ředitelem nové divize Elektroodpad podniku Kovohutě Příbram nástupnická byl jmenován Petr Janda. Absolvoval Fakultu chemické technologie VŠCHT Praha. V Kovohutích Příbram pracuje od roku 2001. Postupně byl správcem projektů, výrobním manažerem divize Drahé kovy a od října 2003 byl manažerem projektu Elektroodpad.

ECO - F a.s.

- Ekologie
- Sanace
- Odpady

www.ecof.cz

EP přitvrdil pravidla nakládání s těžebními odpady

Evropský parlament schválil novou směrnici o nakládání s těžebními odpady, která má snížit riziko ekologických katastrof a znečištění životního prostředí.

Bezprostředním podnětem k vypracování nových pravidel se stal v roce 2000 únik odpadových vod s roztokem kyanidu a těžkých kovů z rumunského zlatého dolu v Baia Mare se zničujícími důsledky pro faunu a flóru v povodí Dunaje a Tisy, a to i v Maďarsku, na Ukrajině a v Srbsku.

Odpady z dolů představují více než čtvrtinu všech odpadů v Evropské unii, každoročně jich přibude na haldách přibližně 400 milionů tun, ale až dosud tato otázka nebyla na úrovni EU nijak upravena.

Směrnice stanovuje řadu podmínek pro povolování, provozování a uzavírání odpadových zařízení a následnou péči o důlní odpad, skladovaný ať na haldách či v odpadových nádržích. Cílem je zabránit znečištění vody a půdy v důsledku dlouhodobého skladování odpadu. Direktiva také ukládá povinnost disponovat finanční zárukou, že případné škody budou odstraněny.

Většina poslanců nicméně nepřijala návrh výboru pro ochranu životního prostředí přitvrdit na evropské úrovni i pravidla pro nakládání s odpadem, který není považován za nebezpečný. Tato sféra zůstane v působnosti členských zemí, které mají možnost udělit úlevy například při těžbě uhlí. Poslanci hlasovali i proti pozměňovacím návrhům, které vyzývají k vyčištění bývalých skládek odpadu, což by mělo dopad především na některé nové členské státy.

O směrnici se sváděl tvrdý boj, než text schválili loni v říjnu ministři životního prostředí „pětadvacítky“. Český ministr Libor Ambrozek tehdy odhadl možné finanční dopady na zhruba 100 milionů Kč ročně ze státního rozpočtu na monitoring a 400 milionů na rekultivaci hald odpadu z těžby uranu. Členské státy EU ještě mají dva roky na zapracování směrnice do své legislativy.

Chyby při nakládání a kontrole důlního odpadu v minulosti vedly k rozsáhlým katastrofám, např. ve waleském Aberfanu v roce 1966, italské Stavě v roce 1985, španělském Aznalcollaru v roce 1998 a Baia Mare v roce 2000.

Odpad z ISS spálen v atmosféře, zbytek utopen

Ruská nákladní kosmická loď Progress 53 s jednou tunou odpadu z Mezinárodní vesmírné stanice (ISS) 7. září cíleně shořela v atmosféře a její zbytky dopadly do Tichého oceánu. Oznámilo to středisko vesmírných letů v Moskvě, podle nějž se jedná o velmi ekologický způsob likvidace odpadu z vesmíru.

„Tento způsob likvidace odpadu z ISS vůbec neohrožuje životní prostředí. Odpad je nejprve vysokým žářem vznikajícím při průchodu atmosférou roztaven a tím zcela dezinfikován, zbytky, které se nestačí vypařit, skončí na dně oceánu,“ řekl představitel střediska.

diska Valerij Lyndin. Progres 53 „parkoval“ u ISS několik měsíců poté, co posádce stanice dopravil potraviny a další potřeby. Nyní uvolnil místo nové automatické zásobovací lodi Progress 54. Ten zůstane u stanice několik měsíců a bude posádce sloužit jako „záchranný člun“ pro případ závažné nehody. Pokud k ničemu takovému nedojde, bude nakonec naplněn odpadem a stáhne jej stejný osud jako jeho předchůdce – shoří v atmosféře. Progressy ale k transportu všeho odpadu z ISS nestačí. Proto nedávno vzlal „balík“ zejména větších kusů i raketoplán Discovery.

Ze Synthesie zmizí tisíce tun nebezpečného odpadu

Z pardubické chemické společnosti Synthesia zmizí tisíce tun nebezpečného odpadu. Jedovaté látky, které se v areálu chemičky nashromáždily během desítek let, ohrožují životní prostředí města s 90 tisíci obyvateli. Ukončení hlavních prací při odtěžování železitých kalů je plánováno v září 2007, řekl při zahájení sanace generální ředitel Synthesie Tomáš Procházka.

V podniku leží zhruba 38 tisíc tun těchto toxických látek. Jejich likvidace si vyžádá asi 82 milionů Kč, které poskytne stát. „Následný monitoring bude probíhat v této lokalitě až do roku 2009,“ uvedl provozní ředitel Roman Kalvoda. Cílem tohoto sledování je zajistit stanovené limity.

Další na řadu by měla přijít likvidace více než 40 tisíc tun takzvané betasmoly a destilačních zbytků. Do konce září se očekává vyhlášení veřejné soutěže na zpracovatele tohoto projektu. Nejnákladnější ale bude likvidace asi půl milionu tun tuhých odpadů, například s výskytem těžkých kovů. Celkem je areál Synthesie zatížen více než milionem tun nebezpečného odpadu, jehož odstranění přijde státní pokladnu na více než 3 miliardy Kč. Uvedené kaly navíc částečně prosakují i do řeky Labe.

Práce budou rozloženy do osmi až deseti let. Vytěžené odpady by měly být přepracovány na alternativní palivo, využity v cementářském průmyslu a následně ve stavebnictví nebo pouze uloženy na zabezpečenou skládku.

Pryč s miliardami plastových sáčků, volají francouzští ekologové

Plastový sáček dostane člověk ve Francii prakticky při každém nákupu. Ročně je jich tak distribuováno 15 miliard. Průměrná doba jejich využití je 20 minut, během nichž je nákup přinesen domů. Rozložení sáčku v přírodě může trvat 100 až 400 let.

To je argument, pod kterým vedou francouzští ekologové kampaň za úplné odstranění těchto obalů z distribuční sítě. Výsledky tohoto úsilí jsou zatím omezené.

EU přispěla na zřízení sběrných dvorů v Libereckém kraji

Evropská unie přispěla prostřednictvím Evropského fondu regionálního rozvoje na zřízení a provoz sběrných dvorů v 11 městech Libereckého kraje. Projekt odděleného sběru nebezpečného odpadu podpořil i Státní fond životního prostředí.

Obyvatelé Plzeňského kraje třídí stále více domovního odpadu

Obyvatelé Plzeňského kraje loni vytrídili o pětinu více domovního odpadu než v roce 2003. Hmotnost vytríděných složek bez kovů se zvýšila na 27 kilogramů na osobu. Aktuální rozbory odpadů potvrzují, že letos objem vystoupá na téměř 40 kilogramů na hlavu. Kraj, kde jeden občan vyprodukuje 160 kilogramů využitelného odpadu ročně - bez kovů, je objemem třídění na třetím místě v zemi, řekl Marek Sýkora z Regionální rozvojové agentury Plzeňského kraje (RRA).

Sběrové soboty v Olomouci

Nepotřebného nábytku, koberců, domácích spotřebičů a dalšího odpadu se budou moci zdarma zbavit obyvatelé Olomouce při podzimním cyklu sběrových sobot. Potrvá až do 19. listopadu.

Velký zájem o likvidaci vraků

Lidé ze Vsetínska projeví velký zájem o bezplatnou ekologickou likvidaci nepojízdných aut. Během čtyř hodin se 21. září v areálu technických služeb majitelé zbavili 67 vraků. Loni na jaře jich bylo 54, řekla mluvčí vsetínských radnice Eva Stejskalová. Majitelé si sami zajistili pouze odvoz vraku do areálu technických služeb v městské části Jasenice. Většinou šlo o škodovky starší 20 let.

Začíná fotosoutěž o třídění odpadu

Do fotografické soutěže Jak třídíme se mohou zapojit obyvatelé Olomouckého kraje. Na svých snímcích mohou zdokumentovat, jak ve svých obydlených třídí odpad. Občané mohou své snímky do 8. října zasílat na adresu Institutu komunitního rozvoje v Ostravě.

Ekologie

Emisní povolenky by podniky měly dostat v říjnu

Povolenky k vypouštění oxidu uhličitého do ovzduší by měly české podniky dostat počátkem října, až Brusel schválí jejich přesné rozdělení. Jejich počet by se podle vedoucího odboru klimatu ministerstva životního prostředí Tomáše Chmelíka neměl snížit, jak spekovala některá média. Podniky jsou většinou s množstvím přidělených povolenek spokojeny.

Česká inspekce životního prostředí mezi tím vyhledává firmy, které v termínu o povolenky ministerstvo nepožádaly. O povolenky, s nimiž se obchoduje na evropském trhu, se nepřihlásila zhruba desetina z celkového počtu 436 firem. Chmelík řekl, že může jít o malé podniky, například cihelny, a také o zkrachovalé firmy. Tím, že nepožádaly o povolenky, překročily zákon. Firmy měly o povolenky požádat do konce března, nejvíce opoždělců pochází podle dřívějšího vyjádření ministerstva z kategorie podnikových energetických zařízení.

Evropská komise ještě neschválila spuštění registru, na který je vydání povolenek vázáno. Bruselští úředníci chtějí ještě jednou zkontrolovat, zda stát rozdělil povolenky přesně. Porov-

nává alokační plán, který vláda přijala před schválením celkového počtu povolenek, s jeho pozdější úpravou.

K tomu od Česka žádá detailní informace například o přidělení tisíce tun z celkového množství, které činí téměř 100 milionů tun.

Ministerstvo chce připomínky vypořádat do konce září, takže registr by mohl být podle Chmelíka spuštěn začátkem října. Potom firmy elektronické povolenky dostanou.

Většina českých firem je s přiděleným množstvím povolenek podle dřívějších vyjádření spokojena, zejména firmy z chemického průmyslu a rafinerie. Zklamány byly firmy, které do ekologie již hodně investovaly.

Celkem letos mezi podniky vláda rozdělila povolenky na emise 97,6 milionu tun oxidu uhličitého. Zavedení obchodu s emisemi má motivovat podniky k redukci vypouštění škodlivin. Pokud vypustí do ovzduší méně škodlivin, než na které mají povolenky, budou moci přebytek prodat. V opačném případě budou nárůst emisí financovat nákupem nových povolenek. Cena jedné povolenky se pohybuje kolem 20 eur, tedy 600 Kč.

níky k redukci vypouštění škodlivin. Pokud vypustí do ovzduší méně škodlivin, než na které mají povolenky, budou moci přebytek prodat. V opačném případě budou nárůst emisí financovat nákupem nových povolenek. Cena jedné povolenky se pohybuje kolem 20 eur, tedy 600 Kč.

EK dala 69 milionů eur na ochranu přírody

Evropská komise uvolnila 69 milionů eur (asi 2 miliardy Kč) na 54 projektů ochrany přírody. Chce tak podpořit chráněné druhy a přírodní oblasti ve dvaceti zemích.

Se dvěma projekty uspělo Slovensko, naopak do České republiky žádné peníze nesměřují, uvedla komise v tiskové zprávě.

Slovensko dostane od komise peníze na ochranu ohroženého ptačího druhu dropa velkého. Do roku 2009 by na to měla EK přispět celkovou částkou 1,5 milionu eur (44 milionů Kč). Další v přepočtu 9 milionů Kč půjde na obnovu slovenské chráněné krajinné oblasti Záhorie.

Komise letos dostala 183 žádostí o finanční podporu ochrany živočišných a rostlinných druhů či krajinných oblastí. Nakonec vybrala 54 projektů v 19 členských státech Evropské

unie a v Rumunsku. Jejich celková hodnota činí téměř 126 milionů eur (3,7 miliardy Kč) a Evropská komise ze svého programu Life zaplatí přes polovinu. Největší zastoupení má Německo se sedmi projekty, Belgie uspěla se šesti a Rumunsko s pěti žádostmi.

Většina peněz směřuje do evropské sítě chráněných stanovišť Natura 2000, konkrétně například do obnovy poškozených oblastí, úpravy řečišť či zachrany ohrožených druhů.

Projekt Natura 2000 zahrnuje jen ve starých členských státech Evropské unie asi 18 tisíc oblastí, které dohromady zabírají oblast velkou jako Francie.

Nyní se seznam rozšiřuje i do nových členských zemí; jen v ČR by takových oblastí mohlo být kolem 800.

Ekologická data budou mít na webu společnou bránu

Jedno elektronicky dostupné místo, tedy bránu, pro získávání všech informací o životním prostředí v Česku vytvoří do příštího roku příspěvková organizace ministerstva životního prostředí CENIA – Česká informační agentura životního prostředí (www.cenia.cz).

Informace bude prostřednictvím webových stránek využívat veřejná správa, budou však sloužit i výzkumníkům a lidem, kteří se o životní prostředí zajímají, případně se chtějí účastnit rozhodování v záležitostech týkajících se životního prostředí.

Už nyní agentura spravuje Integrovaný registr znečišťujících látek, s jehož pomocí se veřejnost může dozvědět, jaké látky vypouští do okolí továrna v jejich blízkosti.

Hitem For Archu byly stavby nenáročné na energii

Nízkoenergetické stavby a úspory energie ve stavbách dominovaly letošnímu 16. ročníku mezinárodního stavebního veletrhu For Arch. Ekologicky šetrné a energeticky nenáročné stavění nabízela na veletrhu desítky specializovaných firem. Běžnou výstavbu rodinných domků pak reprezentovalo 50 společností.

Na Slovensku je prý pohozeno až 75 milionů PET láhví

Nápojové obaly patří mezi největší zátěže životního prostředí na Slovensku – tvoří až třetinu volně pohozených odpadků na ulicích či v přírodě. Vyplývá to ze studie, kterou zveřejnila organizace Přátelé země a podle které jsou problémem hlavně PET láhve, jichž se ve městech, vesnicích nebo kolem cest povaluje 60 až 75 milionů kusů. Za nejúčinnější řešení považuje studie zálohování plastových láhví.

V Sokolově se více třídí odpady

Téměř dvojnásobné množství odpadu se zřejmě letos vytřídí v Sokolově. Může za to hlavně nový systém sběru odpadu, který od poloviny loňského roku zavedla radnice.

Černá skládka téměř zlikvidována, pokuta hrozí dvěma firmám

Odborná firma již téměř zlikvidovala černou skládku kontaminované zeminy u Staročernska na Pardubicku. Zda hlína obsahující ropné látky neznečistila okolí, ukážou následné rozbor. Česká inspekce životního prostředí zahájila správní řízení se dvěma firmami, které odpad na pole vyvezly.